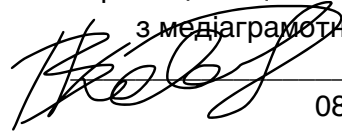

«Затверджую»

Керівниця Національного проекту
з медіаграмотності «Фільтр»

Ковтун В.В.

08.03.2023 року

**Програма підвищення кваліфікації
педагогічних та науково-педагогічних працівників
закладів освіти (працівників закладів загальної середньої освіти, керівників ЗЗСО та їхніх заступників, завідувачів філій), викладачів закладів вищої освіти, педагогів професійного навчання, методистів закладу професійної (професійно-технічної) освіти
Курс «Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям?»**

Загальні положення

Онлайн-курс «**Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям?**» розроблений авторками з Національного проекту з медіаграмотності «Фільтр» Міністерства культури та інформаційної політики спільно з платформою Prometheus.

Умови воєнного часу, зокрема активне застосування ворогом засобів пропаганди та ІПСО, викликали необхідність підвищення кваліфікації педагогів закладів загальної середньої освіти. Курс допоможе педагогам та адміністрації закладів освіти підвищити критично важливу навичку – медіаграмотність, щоб протистояти державі-агресору на інформаційному фронті, відрізнити ворожу пропаганду та дезінформацію.

Завдання курсу:

- надати розуміння, чому і як медіаграмотність допомагає в ухваленні найкращих рішень;
- ознайомити з найкращими практиками для розвитку рівня критичного мислення;
- надати можливості для опанування алгоритмом перевірки якості контенту українських та закордонних медіа;
- навчити досліджувати експертність авторів, джерел інформації, зокрема телеграм-каналів;
- сприяти засвоєнню цифрові інструменти для швидкої та ефективної перевірки достовірності фото та відео;
- ознайомити з ключовими наративами й тактиками російської пропаганди, аби протидіяти їм;
- навчити визначати маніпулятивний медіаконтент, розрізнити дезінформацію, шкідливі пропагандистські наративи;
- надати шляхи, як самостійно створювати якісний контент та уникати блокувань у соцмережах.

Цільова аудиторія

Курс створений для:

- учителів та учительок закладів загальної середньої освіти – для розвитку цифрових, соціальних та громадянських компетентностей учнів;

- адміністрації закладів загальної середньої освіти – для створення цілісної системи формування цифрової культури закладу;
- батьків учнів закладів загальної середньої освіти – для організації безпечного та збалансованого цифрового середовища розвитку власних дітей;
- викладачів закладів вищої освіти, педагогів професійного навчання;
- методистів закладу професійної (професійно-технічної) освіти;
- всіх громадян України, які прагнуть вдосконалити навичку розумного споживання цифрового контенту в умовах воєнного часу.

Мета курсу

Підготувати педагогів до реалізації положень концепції «Нової української школи» на рівні середньої освіти, реалізації навчання з використанням дистанційних технологій в умовах цифрової трансформації освіти для підготовки конкурентоспроможних, успішних, готових до життя в цифровому суспільстві випускників.

Напрямок навчання: розвиток професійних і цифрових компетентностей педагогів.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться

Загальні:

- здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, реалізувати свої права і обов'язки, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність);
- здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність);
- здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність);
- володіння навичками критичного мислення;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність саморозвиватися та самовдосконалюватися;
- здатність використовувати та взаємодіяти з цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності (роботи) та участі у житті суспільства;
- здатність діяти як відповідальний громадянин і повною мірою брати участь у соціальному житті.

Професійні:

інформаційно-цифрова:

- здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;
- здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі;

інформаційно-комунікаційна:

- здатність дотримуватися правил безпечної поведінки в цифровому середовищі;

емоційно-етична:

- здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу;
- здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі;

здатність до навчання впродовж життя:

- здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя

Обсяг курсу:

30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма навчання:

онлайн-курс, опановується дистанційно.

Вид підвищення кваліфікації:

Навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Форма підтвердження результатів навчання:

Виконавши всі обов'язкові завдання курсу, користувач чи користувачка отримує сертифікат про успішне завершення навчання. Сертифікат підтверджує підвищення кваліфікації обсягом 30 годин (1 кредит ЄКТС) відповідно до затвердженої програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників ЗЗСО та їхніх заступників, завідувачів філій. Автентичність сертифікату можна перевірити за посиланням на ньому. Усі видані сертифікати внесені до реєстру, доступного за посиланням <https://prometheus.org.ua/certs-list>.

Тематичний розподіл

Модуль 1. Медіаграмотність в умовах інформаційної війни.

- 1.1. Медіаграмотність і її складові.
- 1.2. Рівень медіаграмотності в Україні та світі.
- 1.3. Способи перевірки й розвитку своєї медіаграмотності.
- 1.4. Як розвинути стійкість до переконання – теорія інокуляції.

Модуль 2. Фактчекінг в умовах інформаційної війни.

- 2.1. Що таке фактчекінг?
- 2.2. Основні критерії для виявлення фейків та маніпуляцій.
- 2.3. Інструменти для перевірки достовірності фото.
- 2.4. Як перевірити достовірність відео.
- 2.5. Способи перевірки Телеграм-каналів і Вайбер-чатів.
- 2.6. Як перевірити волонтерські організації.
- 2.7. Як виявити бота та троя в соцмережах.
- 2.8. Основні фактчекінгові ініціативи в час війни в Україні та світі.

Модуль 3. Інформаційно-психологічні операції (ІПСО) під час війни.

- 3.1. ІПСО як складова інформаційної війни, їхні цілі та складові.
- 3.2. Традиційні інструменти пропаганди.
- 3.3. Тактики російської пропаганди в Україні в час війни.
- 3.4. Російська пропаганда на Заході: ключові наративи та тактики.
- 3.5. Як не піддатися ІПСО: закордонний та український досвід протидії.

Модуль 4. Журналістика під час війни: як оцінити якість медіа.

- 4.1. Як змінилися інформаційні звички українців під час війни.
- 4.2. У чому різниця між експертом-блогером та професійним журналістом?
- 4.3. Журналістські стандарти: як не вестися на «британських вчених»?
- 4.4. Закордонні медіа: як оцінити якість контенту?
- 4.5. Які пастки упереджень забирають нас в інформаційні бульбашки?

Модуль 5. Інформаційний фронт: як медіаграмотно створювати та поширювати контент?

- 5.1. Як бути ефективними на інформаційному фронті?
- 5.2. Що таке «політика спільноти» і як уникати блокування контенту?
- 5.3. Як взаємодіяти з тими, хто повторює пропагандистські наративи?
- 5.4. Корисні ресурси для відповідального створення та поширення контенту.

Навчальна програма

Модуль/Тема	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	тестування	самостій на робота
Модуль 1. Медіаграмотність в умовах інформаційної війни	5	1	1	3
Модуль 2. Фактчекінг в умовах інформаційної війни	7	1	1	5
Модуль 3. Інформаційно-психологічні операції (ІПСО) під час війни	5	1	1	3
Модуль 4. Журналістика під час війни: як оцінити якість медіа	6	1	1	4
Модуль 5. Інформаційний фронт: як медіаграмотно створювати та поширювати контент?	7	1	1	5
Всього	30	5	5	20

Автори програми

- Валерія Ковтун, Керівниця Національного проєкту з медіаграмотності «Фільтр».
- Олена Чуранова, Фактчекерка проєкту StopFake.org.
- Альона Романюк, Засновниця проєкту «НотаЄнота», фактчекерка.
- Ірина Цибух, Менеджерка в реформі Суспільного, лекторка з інформаційних технологій.
- Інґа Вишневська, Керівниця проєкту We Are Ukraine, директорка агенції Solutions for People.

Курс відповідає типовій програмі підвищення кваліфікації з розвитку цифрової компетентності педагогічних працівників закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (затверджена Наказом Міністерством освіти і науки України №1340 від 10.12.2021 р.).

Програму курсу розроблено відповідно до сучасної державної освітньої політики, Концепції «Нової української школи» та Стратегії реформування освіти в Україні, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. №800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. №1133), наказів Міністерства економіки України:

- від 23.12.2020 №2736 «Про затвердження професійного стандарту «Вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчителя закладу загальної середньої освіти», «Вчителя з початкової освіти» (з дипломом молодшого спеціаліста),
- від 17.09.2021 №568-21 «Про затвердження державного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»,
- від 20.06.2020 №1182 «Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання»,
- від 23.03.2021 №610 «Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»,
- від 20.06.2020 №1183 «Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Методист закладу професійної (професійно-технічної освіти)»

Реалізація програми:

Платформа онлайн-освіти Prometheus